

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Zgółka
Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

OPINIA RECENZENTA

do wniosku dr Moniki Grzelki o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego

I. Sylwetka Habilitantki jako badacza i nauczyciela akademickiego

Dr Monika Grzelka jest absolwentką studiów stacjonarnych w zakresie filologii polskiej prowadzonych na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Tytuł zawodowy magistra otrzymała w roku 1998 na podstawie pracy pt. *Język na usługach agresji*. Promotorem tej pracy była prof. dr hab. Halina Zgółkowa, a jej recenzentem prof. dr hab. Antoni Smuszkiewicz.

Po ukończeniu studiów polonistycznych została słuchaczką studiów doktoranckich prowadzonych na tym samym Wydziale. Ukończyła je w roku 2004, uzyskując stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa na podstawie rozprawy zatytułowanej *Pragmalingwistyczna i retoryczna analiza pytań w wywiadzie prasowym*. Promotorem w tym przewodzie doktorskim była ponownie prof. dr hab. Halina Zgółkowa, a recenzentami prof. dr hab. Jerzy Bralczyk z Uniwersytetu Warszawskiego i prof. dr hab. Bogdan Walczak z UAM. Obaj recenzenci stwierdzili, że rozprawa powinna zostać opublikowana i na tej podstawie jej zmieniona i poprawiona wersja została wydana w roku 2008 przez Wydawnictwo Poznańskie Studia Polonistyczne zatytułowana *Pytanie dziennikarskie. Pragmatyka i retoryka*.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora Monika Grzelka została zatrudniona na stanowisku adiunkta na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej w Instytucie Filologii Polskiej UAM, zrazu w Zakładzie Historii Języka, a następnie w Zakładzie Retoryki, Pragmalingwistyki i Dziennikarstwa, w którym pracuje nadal.

Poza studiami doktoranckimi dr M. Grzelka pogłębiała swoje umiejętności na studiach i kursach podyplomowych. Studia podyplomowe w zakresie własności intelektualnej ukończyła w roku 2012 na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. W tym samym roku ukończyła kurs *Podstawy e-learningu* realizowany na platformie kształcenia zdalnego MOODL w Uniwersytecie im. A. Mickiewicza.

Habilitantka uzupełniała swoją wiedzę i doświadczenia naukowe i dydaktyczne także w trakcie pobytów na stażach naukowych. W ramach programu *Unikatowy absolwent* realizowanego w UAM odbyła w roku 2012 wizytę studyjną w Der Europa-Universität Viadrina we Frnakfurcie nad Odrą, a w roku 2018 zrealizowała w ramach programu Erasmus+ *Teaching staff mobility* staż dydaktyczny w Università degli Studi di Firenze w Dipartimento di Lingue.

Dr Monika Grzelka należy do średniego pokolenia polskich językoznawców i medioznawców. Jej zainteresowania naukowe i dydaktyczne koncentrują się wokół obu tych dziedzin. W wymiarze dydaktycznym jest ona czynnie zaangażowana przede wszystkim w kształcenie adeptów dziennikarstwa w różnych jego odmianach – zarówno tradycyjnego, jak i realizowanego w tzw. nowych mediach. Natomiast badawcza aktywność Habilitantki realizowana jest zarówno w odniesieniu do telewizji (zwłaszcza dotyczy to kategorii newsa telewizyjnego i internetowego), jak i tradycyjnej prasy. Na plan pierwszy wysuwa się tu jednak zainteresowanie medialnym dyskursem

intelektualnym. Na pokreślenie zasługuje także jej aktywna współpraca z Radą Języka Polskiego, dla której przygotowane zostały – przy jej współudziale – dwie ważne ekspertyzy z cyklu sprawozdań RJP o stanie ochrony języka polskiego.

Efektom takich interdyscyplinarnych zainteresowań dr Moniki Grzelki jest pokaźny plik publikacji, który obejmuje przede wszystkim trzy opracowania wydane książkowo, z których jedna to wspomniana rozprawa doktorska, jeden tom opracowany we współautorstwie, a także rozprawa habilitacyjna, o której niżej bardziej dokładnie. Obok autorskich publikacji książkowych na uwagę zasługuje także kilka tomów zbiorowych (w tym także cyklicznych) przez nią współredagowanych, wreszcie pokaźny plik rozpraw i artykułów (niektórych we współautorstwie) pomieszczonych w monografiach zbiorowych i/lub liczących się czasopismach naukowych.

Bardziej dokładna ocena tego dorobku badawczego, ale także aktywności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnych zostanie przedstawiona w kolejnych partiach tej oceny.

I. Ocena dzieła zgłoszonego przez dr Monikę Grzelkę jako podstawowe osiągnięcie uzasadniające złożenie wniosku o przeprowadzenie procedury habilitacyjnej

Podstawą wniosku jest monografia naukowa zatytułowana *Dyskurs intelektualny. Ponad i pomiędzy*. Jest to dzieło nowatorskie w kilku aspektach. Już sam jego tytuł z użyciem dwu przyimków ma charakter niegroźnej prowokacji. Prowokuje on do zadania dwu istotnych pytań: *ponad kim?/czym?* oraz *pomiędzy kim?/czym?* Dzieło zawiera dwa rozdziały, których tytuły zaczynają się od tych właśnie przyimków. I są to dwie podstawowe części książki (poza trzecim, który jest rodzajem poszerzonego résumé).

I drugi szereg pytań odnoszących się do samej kategorii *dyskursu intelektualnego*. Zwłaszcza ten drugi krąg wydaje się – przynajmniej na pierwszy rzut oka – bardzo trudny (a może wręcz niemożliwy?) do możliwie precyzyjnego zdefiniowania. Oczywiście można się łatwo domyślać, że dyskurs *intelektualny* wymaga uczestniczenia *intelektu*, że może się toczyć między *intelektualistami*. Ale wszystkie te kategorie mają wyraźny zapach aksjologiczny. Zwłaszcza w dzisiejszym świecie coraz bardziej przenikniętym populizmami, poprawnością polityczną, unikaniem wykluczenia itd. aksjologia *intelektualisty* i *intelektu* bywa co najmniej marginalizowana, a może nawet wykpiwana, zwłaszcza przez tych, którzy nie chcą należeć do *elity*.

Podjęcie takiego tematu przez Autorkę świadczy nie tyle i nie tylko o jej ciekawości badawczej, ale także o intelektualnej dojrzałości i takiejże odwadze właśnie *intelektualnej*. Tyle oceny wstępnej. Pora przejść do sprawozdania z lektury.

Rozprawa habilitacyjna dr Moniki Grzelki została wydana w 2019 roku przez Wydawnictwo Naukowe UAM. Liczy ona nieco ponad 360 stron i jest zbudowana – jako się rzekło – z trzech rozdziałów opatrzonych *Wprowadzeniem*, *Zakończeniem* i kilkoma częściami „technicznymi”.

Rozdział pierwszy zawiera odpowiedź na jedno z pytań postawionych wyżej. Otóż *dyskurs intelektualny* jest sytuowany pomiędzy innymi odmianami dyskursu (a nie – jak można by mniemać – pomiędzy intelektualistami). Pozostaje więc poszukiwać tych cech dyskursu intelektualnego, które go odróżniają od innych:

nieintelektualnych (?). Ale na wstępie trzeba sformułować wybraną, spośród rozlicznych, definicję dyskursu. Taka deklaracja terminologiczna jest podana w książce na s. 45:

„Wyznaczony przez holenderskiego badacza zakres objęty terminem „dyskurs” sprowadzić można do triadycznego układu: język – myślenie – interakcja. W tym upraszczającym układzie występują liczne przestrzenie mgławicowe i nieostrości. Niedomknięcie dyskursu jest jednak jego siłą, pozwala bowiem dostosować aparat badawczy do konkretnego przypadku, który podlega dyskursywnemu oglądowi.”

Jest to efekt zastosowania tzw. krytycznej analizy dyskursu, czyli sposobu myślenia o nim raczej przez socjologów niż lingwistów. Ale też zrozumiałe jest, że do mówienia o intelektualistach i elitach bardziej pożyteczne jest posługiwanie się kategoriami socjologicznymi niż lingwistycznymi (tekstologicznymi, stylistycznymi, genologicznymi itp.). Takie spojrzenie na dyskurs intelektualny każe szukać raczej właśnie tych jego wyznaczników, które pozwalają odróżnić to, co intelektualne od całej reszty dyskursów (nieintelektualnych?).

Habilitantka koncentruje się w celu znalezienia wspomnianych wyznaczników na poszukiwaniu tekstów (w sensie dosłownym, czyli wypowiedzi pisanych), o których można by powiedzieć, że mają charakter (ambicje?) elitarnych intelektualnie. I znajduje taką kategorię. Nazywa się ona media jakościowe. Na s. 97 przytacza się kilka bliskoznaczników dla tego określenia. Oczywiście wszystkie te hiponimy mają charakter wartościujący (por. wyżej). Takie podejście do mediów jakościowych zmusza zwolenników podziału rynku prasowego (sic!; o innych mediach nie ma tu mowy) na prasę deontologiczną i teleologiczną (tabloidy) do stawiania wyżej wyznaczników nadawczo – odbiorczych nad na przykład gatunkowymi czy tekstologicznymi. Takim podstawowym wyznacznikiem jest odbiorca wirtualny, czyli ten wynaleziony w redakcji, może domniemany, może wymarzony. Język tekstów dla niego przeznaczonych musi być przezeń zrozumiały i komunikatywnie, tudzież stylistycznie i rejestrowo zgodny z oczekiwaniami.

Natomiast po stronie odbiorcy wymagana jest odpowiednia kompetencja językowa i komunikacyjna tak, aby przekazy nadawcy były przezeń w pełni zrozumiałe. Oznacza to, że istota dyskursu intelektualnego tkwi przede wszystkim w płaszczyźnie pragmalingwistycznej, która odnosi się tylko w części do warstwy językowej, a w znacznej większości do skuteczności komunikacyjnej. Warstwa językowa jest natomiast służebna wobec aspektów pragmalingwistycznych.

Na ss. 95 – 96 Autorka wylicza i z grubsza charakteryzuje wykorzystane w rozprawie przykłady prasy zaliczanej do nurtu realizującego dyskurs intelektualny. Są to: miesięcznik *Znak*, miesięcznik, a później kwartalnik *Więź* oraz *Respublica*, później *Respublica Nova*, która początkowo ukazywała się jako bezdebitowy miesięcznik, przekształcony następnie w kwartalnik funkcjonujący w oficjalnym obiegu. Oczywiście taki wybór ma charakter stricte autorski i jako taki właściwie nie podlega ocenie czy dyskusji, choć oczywiście ten rejestr czasopism nastawionych na dyskurs intelektualny można by uzupełniać, choćby np. o *Krytykę Polityczną*.

Rozdział drugi ma jeszcze bardziej niż poprzedni charakter pragmalingwistyczny, by nie powiedzieć socjolingwistyczny. Chodzi w nim bowiem o kategorię *ludzi intelektu*. Wyraźnie i (odważnie!) mówi się w nim o elitach, intelektualistach i inteligencji oraz o *trudzie (!) myślenia*. Najbardziej wyrazisty jest w tych dociekaniach semantycznych aspekt kreatywny. Poszukiwania dokonane przez Autorkę koncentrują się – co raczej oczywiste w przypadku językoznawczyni – na semantycznym sposobie określania intelektualisty jako *kogoś, kogo charakteryzuje*

szczególna, maniacka potrzeba używania słów, które nie są częścią niczyjej gry słownej, żadnej instytucji społecznej (s. 150; cytata z opracowania R. Rorty'ego). Wszakże podstawą główną poszukiwania charakterystyki intelektualisty są dociekania leksykograficzne (zarówno słownikowe, jak i korpusowe). Inteligencja jako społeczność intelektualistów, w niektórych krajach, np. w Polsce, wyrasta z warstwy mieszczańskiej, a w innych z tzw. klasy średniej. Wśród inteligentów stwierdza się obecność osób zajmujących się określonymi profesjami (pracą umysłową lub artystyczną), a także osób darzonych uznaniem ze względu na ich walory moralno – aksjologiczne. Natomiast z punktu widzenia prasowego w dyskursie intelektualnym szczególne role pełnią eksperci, publiczni doradcy, opiniodawcy, influencerzy, a zwłaszcza pośrednicy (w terminologii Autorki *translatorzy*) między dwoma sektorami: etycznym i ekonomicznym (stąd sugestia, że są oni tzw. trzecim sektorem).

W rozdziale trzecim wraca Habilitantka – tym razem już *expressis verbis* – do problematyki aksjologicznej, zwłaszcza do potrzeby tożsamości twórców dyskursu intelektualnego i więzi grupowej. Pojawia się to szczególnie często w pewnej odmianie gatunkowej tekstów pozostających w tym obiegu, a mianowicie w tzw. artykule wstępnym, który zwykle zawiera pewien manifest indywidualny (redaktorski) lub grupowy (redakcyjny), zgodny z tzw. linią programową czasopisma, formułowany przez piszących a kierowany do zwolenników tego sposobu myślenia, który ma jednoczyć obie strony tego dyskursu. Takie sposoby myślenia są traktowane jako generatory genologiczne. To gatunki myślowe wyznaczają gatunki mowy (zwłaszcza prasowe), a nie odwrotnie. Tworzenie się kategorii społecznej – zwłaszcza intelektualistów – jest możliwe w wyniku spotkania sposobów (gatunków) myślenia po obu stronach dyskursu. Tożsamość grupowa nie wymaga przy tym zgody bezwarunkowej, dopuszcza bowiem polemikę jako intelektualny twórczy spór.

W trzecim rozdziale napotykamy także na pewien aneks do poprzedniego. Autorka uruchamia w nim bowiem dodatkowy wyznacznik, który może być zastosowany w poszukiwaniach istoty intelektualisty. Jest nim dosyć staroświecko brzmiąca *mądrość* często uznawana za właściwość nabywaną przez osobę wraz z wiekiem lub zdolność do posiłkowania się wiedzą innych (w domyśle – bardziej doświadczonych życiowo). To oczywiście może rodzić spory rozbijające tożsamość grupową intelektualistów występujących w określonym dyskursie.

Kategoria dyskursu intelektualnego jest jednym z istotnych tematów w pisarstwie Habilitantki. Niektóre wątki zawarte w omawianej monografii zostały preliminarnie opracowane i przedstawione w innych, wcześniejszych jej publikacjach, co jest udokumentowane w nocie wydawniczej pomieszczonej w ocenianej książce. Dlatego ocena wartości dzieła przedstawionego jako podstawa wniosku o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego musi być sformułowana jako globalna. Sam fakt podjęcia tego skomplikowanego i trudnego do precyzyjnego uchwycenia zjawiska – przecież nie tylko medialnego – zasługuje na uznanie i pozytywną ocenę. Można uznać, że jest ono – z jednej strony – niszowe bo ograniczone w swoim zasięgu do niezbyt wielkiej społeczności, która ongiś nazywana była inteligencją. Piszę o „ongis”, ponieważ mam wrażenie, że obecnie inteligencja jako warstwa społeczna jest w zaniku. Co jednocześnie nie oznacza, że postawa piszących i czytających ludzi myślących jest marginalna z punktu widzenia hierarchii wartości nie tylko medialnych. Stąd wiedzie się moja ocena rozważanej tu monografii jako pozytywnej wartości samoistnej. Co nie

oznacza też rozwiania wszystkich wątpliwości – ośmielam się sądzić, że nie tylko moich – co do wszystkich opisów i diagnoz w niej zawartych.

II. **Ocena dorobku naukowego i popularnonaukowego Habilitantki towarzyszącego rozprawie habilitacyjnej**

Po uzyskaniu w roku 2004 stopnia naukowego doktora Monika Grzelka opublikowała w roku 2008 książkowe wydanie będące zmodyfikowaną wersją jej rozprawy doktorskiej pt. *Pytanie dziennikarskie. Pragmatyka i retoryka*. Ponadto w roku 2012 ukazała się książka *Przytoczenie w przekazie medialnym*, powstała we współautorstwie z Agnieszką Kulą. Jest to końcowy raport z badań przeprowadzonych i sfinansowanych ze środków grantowych przyznawanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Tematem tego opracowania jest zjawisko zwane przez Autorki projektu *tekstem w tekście* i odnosi się on do zjawiska wykorzystywania w przekazach medialnych słów cudzych wypowiedzianych (lub napisanych) poza tym przekazem. Autorki rozważają kompleksowo owo zjawisko, poczynając od gramatyki (zwłaszcza składni) przytoczenia, poprzez ustalenia genologiczne, retorykę, okoliczności sytuacyjno - komunikacyjne aż po prawne uregulowania zasad cytowania i przytaczania wypowiedzi cudzych. W centrum zainteresowania Auterek znajduje się zwłaszcza kategoria wiadomości (newsów) medialnych, a w tym kontekście pojawia się zjawisko mediów opiniotwórczych (ekspertów, uczestników i świadków w nich występujących) dokładniej penetrowanych w monografii wyżej omówionej.

W dorobku naukowym Habilitantki jest to dokonanie znaczące, które można zaliczyć do wspomnianych wyżej przygotowawczych przed powstaniem rozprawy habilitacyjnej. Tym razem media nie są ograniczone już tylko do prasy, jako że zainteresowania Auterek budzą wszystkie media, w tym zwłaszcza telewizja. Jednocześnie – co z recenzenckiego obowiązku należy podkreślić – nie jest to materiał powtórnie wykorzystany w jądrowej monografii, która wśród osiągnięć Habilitantki jest trzecią publikacją książkową.

Obok tych trzech książek po habilitacji ukazała się seria ponad pięćdziesięciu artykułów, rozpraw, recenzji i tekstów popularnonaukowych mniejszego formatu opublikowanych w dziełach zbiorowych lub czasopismach naukowych. W części prezentującej postać Habilitantki wspomniałem również o tomach przez nią (współ)redagowanych. Tematycznie układają się one w jednolity blok dzieł poświęconych mediom. Na plan pierwszy wysuwa się tu tradycyjna („papierowa”) prasa, a zwłaszcza tzw. prasa intelektualna. Ten temat realizowany w pomniejszych formach naukowych stanowi rodzaj dopowiedzenia (lub preliminarium) w stosunku do dzieła głównego omówionego wyżej. Obok prasy intelektualnej w polu zainteresowania dr M. Grzelki znajdują się także telewizja (zwłaszcza jako przekaźnik tzw. newsów), tygodniki kulturalno – społeczne i prasa religijna wraz z próbą diagnozy społeczności nadawców i odbiorców tych mediów.

Drugim w porządku ważności jest w niej wiadomość (news telewizyjny), co w dzisiejszych dyskusjach na temat bezstronności przekazu telewizyjnego (wiadomości czytanych przez prezentera wspomaganych tzw. paskami informacyjnymi) ma walor szczególny. Trzecim medium uwzględnionym w relacjonowanych badaniach jest organ polskiego ruchu anarchistycznego jako

casus specialis na rynku prasy wraz z całą oryginalnością zarówno tematyczną, jak i formalną zamieszczanych tam wypowiedzi. Wreszcie – last but not least – pojawia się refleksja badawcza nad tzw. (przez Autorkę) dyskursem dydaktycznym. Dla porządku odnotowuję fakt częstej (można by nawet powiedzieć, że stałej) współpracy autorskiej dr Moniki Grzelki z dr hab. Agnieszką Kulą, a incydentalnie także z innymi osobami.

Odrębne miejsce w ocenianym posagu habilitacyjnym zajmuje uczestnictwo dr M. Grzelki w opracowaniach leksykograficznych (z *Praktycznym słownikiem współczesnej polszczyzny* na czele).

Z punktu widzenia stosowanych przez Habilitantkę metod badawczych można wskazać przede wszystkim retorykę i pragmalingwistykę odniesione do zjawisk medialnych, ale także (krytyczną) analizę dyskursu, stylistykę i genologię (głównie dziennikarską) oraz analizy strategii nadawczych.

Zaprezentowane tu otoczenie monografii habilitacyjnej jest bardzo istotnym jej dopełnieniem zarówno w sensie tematycznym, metodologicznym, jak i ilościowym. Wyznacza to precyzyjnie zakreślony krąg tematyczny badań (wraz z pewnymi peryferiami np. leksykograficznymi), a w wymiarze liczbowym to dopełnienie jest wręcz imponujące.

Równie imponujący jest – zarówno tematycznie, jak i ilościowo – czynny udział dr Moniki Grzelki w konferencjach naukowych. Łącznie wykaz takich zdarzeń obejmuje niemal pięćdziesiąt pozycji. Wszystkie one miały charakter co najmniej ogólnopolski, a część to spotkania międzynarodowe (zarówno w Kraju, jak i za granicą). We wszystkich też uczestniczyła ona jako referentka, a czasem również jako członkini Komitetu naukowego lub organizacyjnego. Tematyka tych konferencji zawsze pozostawała w ścisłym związku z zainteresowaniami badawczymi Habilitantki i dotyczyła – z grubsza rzecz ujmując – (pragma-, socjo-)lingwistyki i medioznawstwa (z genologią dziennikarską na czele). Konferencje takie są także powiązane z publikacjami, ponieważ część artykułów i rozpraw stanowią poprawione wersje wygłoszonych referatów publikowane w tzw. tomach pokonferencyjnych.

III. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej Habilitantki

W trakcie dotychczasowej aktywności akademickiej dr Monika Grzelka prowadziła wykłady, konwersatoria, warsztaty, seminaria i proseminaria dydaktyczne. Uczestnikami tych zajęć byli przede wszystkim słuchacze realizujący specjalności dziennikarskie prowadzone przez jej macierzysty Zakład Retoryki, Pragmalingwistyki i Dziennikarstwa na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM. W większości byli to poloniści, ale także studenci innych kierunków. Oprócz tego jej zajęcia przeznaczone były dla uczestników studiów podyplomowych, zwłaszcza nauczycieli polonistów i kandydatów na nauczycieli języka polskiego jako obcego.

Tematyka jej zajęć akademickich obejmowała zarówno przedmioty stricte językoznawcze (np. gramatyka opisowa języka polskiego, kultura języka, językoznawstwo współczesne, stylistyka, emisja głosu), jak i specjalistyczne. Wśród tych drugich były zarówno warsztaty doskonalące kreatywne i praktyczne mówienie i pisanie, jak i zajęcia z zakresu komunikacji i medioznawstwa (np. retoryka praktyczna, analiza dyskursu medialnego, stylistyka i genologia

dziennikarska, modele zawodowe i konteksty dziennikarstwa, public relations). Zajęcia te cieszyły się dużym zainteresowaniem słuchaczy, a te, które miały charakter fakultatywny były często i chętnie wybierane przez studentów nie tylko wspomnianych kierunków i specjalności.

Taki wybór dotyczył też proponowanych przez dr Monikę Grzelkę proseminariów i seminariów dyplomowych. Wypromowała ona dotąd 10 prac licencjackich, zrecenzowała 8, a także była recenzentką 16 prac magisterskich.

Oprócz kursowych zajęć dydaktycznych podejmowała się ona obowiązków kierowania specjalnościami z zakresu dziennikarstwa i public relations oraz opieki nad grupami i praktykami studenckimi. Została włączona także w proces modernizowania programów nauczania na studiach polonistycznych w UAM (np. przedmiotu *Językoznawstwo współczesne* oraz *Dziennikarstwo specjalistyczne*), a także opracowała ogólnodostępne sylabusy do niektórych przedmiotów. Wchodziła w skład wydziałowej komisji przygotowującej program nauczania na nowo otwieranym kierunku *polonistyka kulturowa* oraz podobnej komisji ds. współpracy ze szkołami, zwłaszcza prowadzącymi tzw. klasy patronackie.

Na zaproszenie Dziekana Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej była członkinią Wydziałowego Zespołu Oceniającego Pracowników Instytutu Filologii Polskiej, a także jurorką w wydziałowym konkursie na najlepszy referat studencki.

Szczególnie ważna jest w działaniach badawczych dr Moniki Grzelki aktywność w zakresie pozyskiwania funduszy na prowadzone przez siebie (i nie tylko) badania w postaci grantów. Dotychczas złożyła ona dwa takie wnioski grantowe, z których jeden został pozytywnie oceniony i powierzono jej funkcję kierownika zespołu badawczego.

IV. Konkluzja

Biorąc pod uwagę wymagania stawiane recenzentom powołanym w przewodach habilitacyjnych przez przepisy ustawowe, a w szczególności zawarte w art. 16 *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* oraz w rozporządzeniu *Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadania stopnia doktora habilitowanego* stwierdzam, że oceniane przeze mnie osiągnięcia dr Moniki Grzelki z naddatkiem spełniają te wymagania. Uzasadnia to stwierdzenie fakt, że na owe osiągnięcia składają się:

1. Przedstawiona jako podstawowe osiągnięcie rozprawa pt. *Dyskurs intelektualny. Ponad i pomiędzy* stanowiąca wybitne dzieło z zakresu językoznawstwa i komunikacji językowej reprezentujące wyjątkowo wysokie wartości poznawcze i aplikacyjne w zakresie nauk humanistycznych.
2. Dwie książki (w tym jedna we współautorstwie) oraz bardzo obszerny plik tekstów publikowanych jako artykuły i rozprawy towarzyszące tej monografii zasadniczej, tudzież bardzo aktywny udział w życiu naukowym, zwłaszcza referatowe uczestniczenie w licznych konferencjach, stażach i pobytach studyjnych w tym także międzynarodowych.
3. Wybitne osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne w kształceniu kadr akademickich.

Po takim uzasadnieniu przedstawiam Radzie Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu wnioski o podjęcie pozytywnej decyzji o nadaniu dr Monice Grzelce stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa.

Poznań, w styczniu 2020 roku

Ibiden zółka